

Hjørring Kommune

Revurdering af miljøgodkendelse af svinebruget på Bollervej 190, Tårs

§ 41

Lov nr. 1572 af
20. december 2006
om miljøgodkendelse
mv. af husdyrbrug

Dato for gyldighed
17. august 2016

Teknik og Miljø
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk
09.17.18-K08-10-15

Indholdsfortegnelse

1.	Revurderingens omfang	4
1.1.	Resumé.....	4
1.2.	Sagens forløb, herunder offentlighed.....	5
1.3.	Klagevejledning m.v.	5
1.4.	Næste revurdering	6
1.5.	Baggrunden for revurderingen	6
1.6.	Revurderingens indhold og vurderinger	6
2.	Redegørelser og vurderinger vedr. BAT	7
2.1.	BAT-niveauet og BAT for staldindretningen	7
2.2.	BAT for fodringen	8
2.3.	BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen	8
2.4.	BAT for fosforindhold i husdyrgødningen	9
2.5.	BAT for udbringning af husdyrgødning	10
2.6.	BAT for forbrug af energi og vand.....	10
2.7.	BAT vedr. management.....	11
3.	Totalbelastningen med ammoniak af nærliggende natur	12
3.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	12
4.	Vurderinger vedrørende lugt	14
5.	Øvrige krav og vilkår	14
6.	Bilag	15

1. REVURDERINGENS OMFANG

1.1. Resumé

Husdyrbruget på Bollervej 190, 9830 Tårs, der er ejet af Bollerhovedgaard A/S, har en miljøgodkendelse, der er fra 29. marts 2006, og som er meddelt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven¹. Den 9. august 2011 er dyreholdet udvidet og ændret via anmeldelse.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø. Revurderingen omfatter alt i alt:

- Anvendelsen af den bedste, tilgængelige teknologi (BAT)
- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet

Kommunens vurderinger har medført:

- påbud om anvendelse af bedre teknologi (BAT), for at få nedsat bedriftens udledning af fosfor i husdyrgødningen
- påbud der på forskellig måde nedsætter risikoen for forurening af jord eller vandmiljø
- påbud om en reduktion af totalbelastningen med ammoniak af nærliggende særligt værdifuldt natur (kategori 2-natur), da de gældende grænseværdier p.t. er overskredet
- at der ikke er baggrund for at stille krav vedrørende lugt fra anlægget.

Følgende er en kortfattet gengivelse af de nye **vilkår**:

- Husdyrholdets sammensætning og staldsystemer (*vilkår 2.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 2.2.1. og 2.2.2.*)
- Håndtering af gylle (*vilkår 2.3.1.*)
- Opbevaring af olie og kemikalier (*vilkår 2.7.1.*)
- Beredskabsplan (*vilkår 2.7.2.*)
- Maksimal totaldeposition af ammoniak (*vilkår 3.1.1.*)

Nogle af de nævnte vilkår kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Når Kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner og afregninger fra slagteri eller lignende.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

¹ Lov nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

I Bilag 1 ses en samlet oversigt over de eksisterende og nye vilkår, som kommune vil have fokus på i sit miljøtilsyn fremover.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

1.2. Sagens forløb, herunder offentlighed

Hjørring Kommune sendte et oplæg om revurdering til ejeren den 19. marts 2015, som den 13. maj 2015 indsendte de ønskede oplysninger til kommunen. Kommunen annoncerede revurderingen på hjemmesiden den 18. september 2015, med en frist for bemærkninger den 9. oktober 2015.

Der indkom ingen bemærkninger i denne første høringsfase.

Udkastet til kommunens afgørelse – resultatet af revurderingen – blev den 9. maj 2016 sendt til en række interessenter og til ejer. Ejer blev samtidig varslet om de nye og de ændrede vilkår. Høringsfristen for offentligheden og for ejer var i begge tilfælde 30. maj 2016.

Der indkom følgende bemærkninger:

- Danmarks Naturfredningsforening stiller spørgsmålstejn ved hvornår fristen for opfyldelse af totaldepositionskravet for ammoniak, bliver regnet fra.
- Ansøger mener at tidsfristen for opfyldelse af totaldepositionskravet er for kort, idet staldanlægget er totalrenoveret i 2006.
- Hjørring Kommune bliver opmærksom på at gulvtypen i den oprindelige ansøgning er forkert angivet.

Bemærkninger gav anledning til følgende justeringer af projektet: Gulvtypen er ændret til den tilladte og faktiske. Det betyder en lille stigning i ammoniakfordampningen, hvorfor der reduceres på proteinindholdet i foderet. Ansøgers redegørelse om tidsfrist for opfyldelse af totaldepositionskravet godtages, hvorfor fristen ændres til 2036.

På baggrund af ændringernes omfang, er udkastet til kommunens afgørelse – resultatet af revurderingen – den 21. juli 2016, på ny sendt til en række interessenter og til ejer. Ejer blev samtidig varslet om de nye og de ændrede vilkår. Høringsfristen for offentligheden og for ejer var i den anden høringsperiode 11. august 2016. Inden høringsfristens udløb, har Hjørring Kommune modtaget en beredskabsplan fra ejer.

Den endelige revurdering inklusive påbud om de nye og ændrede vilkår, blev meddelt ejer den 17. august 2016. Samme dag blev den endelige revurdering offentliggjort på kommunens hjemmeside og udsendt til en række interessenter.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ejer kan selv kan klage over kommunens afgørelse – dvs. revurdering - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

Klagen skal indsendes til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen, som der findes et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen skal være modtaget senest den 14. september 2016.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et gebyr på 500 kroner. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen.

1.4. Næste revurdering

Næste regelmæssige revurdering skal ifølge loven finde sted efter senest 10 år, dvs. i 2026.

Dit husdyrbrug er et såkaldt IE-husdyrbrug. Dvs. at det er omfattet af EU-direktivet om industrielle emissioner. Det betyder, at hvis EU-kommissionen vedtager nye BREF-dokumenter (BAT-reference-dokumenter) for bedriftstypen, skal kommunen straks iværksætte en ny revurdering. Nye krav, der følger af et nyt BREF-dokument, skal nemlig være opfyldt inden fire år fra den dag, hvor dokumentet er vedtaget i Kommissionen.

1.5. Baggrunden for revurderingen

Husdyrbruget på Bollervej 190, 9830 Tårs der er ejet af Bollerhovedgaard A/S, har en miljøgodkendelse, der er fra 29. marts 2006, og som er meddelt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven².

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø (BAT = Bedste, tilgængelige teknologi).

Ejer skal redegøre for BAT på 6 områder, som kommunen derefter vurderer, nemlig:

- Staldindretning
- Fodring
- Opbevaring og behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi
- Management, dvs. hvordan bedriften ledes og styres i forhold til miljø og natur

Vurderingen kan føre til, at der stilles nye krav til bedriften (vha. vilkår).

Derudover skal kommunen vurdere:

- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet
- Om der er baggrund for at stille krav om en mindre emission af lugt fra anlægget

1.6. Revurderingens indhold og vurderinger

I de følgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af kommunens vurderinger og af de eventuelle nye eller ændrede vilkår, kommunen påbyder som følge deraf. BAT-vurderingerne er ikke opdelt i de 6 BAT-områder nævnt ovenfor, men alle områderne er dækket ind i kapitel 2.

Hjørring Kommune har stillet vilkår til revurderingen. Vilkårene vil være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller det afsnit, de vedrører. De vilkår der ikke skal være opfyldt med det samme, har en tidsfrist til opfyldelse, som er angivet i forbindelse med det enkelte vilkår. Vilkår der er af mere administrativ karakter, som fx vilkår om ophør, træder i kræft med det samme, da en tidsfrist på sådanne vilkår ikke er relevant.

Ofte vil ejer skulle dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1. sammen med oversigten over alle nye og ændrede vilkår.

² Lov nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse

2. REDEGØRELSE OG VURDERINGER VEDR. BAT

2.1. BAT-niveauet og BAT for staldindretningen

Vilkår:

2.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt-grænse	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin	35 – 107	9.100	228,05	2.250
Dyreenheder i alt				228,05	

Husdyrtyper, antal dyr, staldsystem samt gødningssystem – har stor indflydelse på, hvor stor fordampningen af ammoniak fra anlægget bliver.

I oversigten ovenfor ses, hvilke husdyrtyper, bedriften er godkendt til. Antallet af dyr og staldsystemer fremgår ligeledes. Antallet af årsdyr er via afgørelse efter anmeldeordning steget med 50 årsdyr, i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse, ligesom vægtgrænsen er ændret fra 35-102 kg til 35-107 kg. Desuden er omregningsfaktoren for dyreenheder (DE) ændret gennem årene. Samlet set svarer godkendelsens 249 DE til 228 DE i dag.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i vurderingen og dermed i de nedenstående beregninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet BAT-niveauet for produktionen:

	Antal årsdyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Slagtesvin	9.100	0,36	3.542
Den samlede fordampning af ammoniak fra anlæg må maksimalt være (=BAT-niveauet)			3.542

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har tilsvarende beregnet, at der er en emission af ammoniak fra den nuværende produktion på 3.537 kg N/år.

BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed umiddelbart overholdt. Kommunen vurderer dermed, at der ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste revurdering. I denne vurdering er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

2.2. BAT for fodringen

Vilkår:

- 2.2.1. N ab dyr må højst være:
2,63 kg N for slagtesvin
Opfyldes ved næste foderleverance, og senest ½ år efter revurderingsdato.
- 2.2.2. P ab dyr må højst være:
0,56 kg P for slagtesvin
Opfyldes ved næste foderleverance, og senest ½ år efter revurderingsdato.
- 2.2.3. Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræs og slagtesvins fosforudskillelse.

Vilkåret vedrørende fytasetilsætning og fasefodring fastholder forudsætningen for denne BAT-vurdering vedrørende fodring.

Det maksimale N ab dyr for slagtesvin er beregnet efter følgende formel: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst})$, hvor afgangsvægt er 107 kg, indgangsvægt er 35 kg, FE pr. kg. tilvækst er 2,85 og gram råprotein pr. FE er 144,9 g.

Det maksimale P ab dyr for slagtesvin er beregnet efter følgende formel: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$, hvor afgangsvægt er 107 kg, indgangsvægt er 35 kg, FE pr. kg. tilvækst er 2,85 og gram fosfor pr. FE er 4,64 g.

De angivne vilkår om maksimalt N og P ab dyr betyder, at ejer kan justere på disse parametre, når blot N og P ab dyr ikke overstiger det maksimalt tilladte. Dette giver ejer vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene, samt indholdet af fosfor i husdyrgødningen, ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne godkendelse,

Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ejers valg af fodringsteknikker med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det bedriften lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

2.3. BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen

Vilkår:

- 2.3.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter revurderingsdato.

Der er stillet vilkår vedr. pumpning af gylle for at undgå spild og dermed risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Kommunen vurderer, at vilkårene om ikke-faste pumpeanlæg samt beredskabsplan vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening af det nærliggende vandløb.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ejers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

2.4. BAT for fosforindhold i husdyrgødningen

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof (1,4 DE/ha) vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

Miljøstyrelsen har derfor baseret emissionsgrænseværdien for fosfor på en enkelt fosforreducerende teknik, som omfatter optimering af fosforudnyttelsen hos slagtesvin. Anvendelsen af denne teknik vurderes at være omkostningsneutral, og Miljøstyrelsen har i sin vejledning om emissionsgrænseværdier fastlagt, hvor langt man kan nå ned i kg P/DE ved hjælp af denne teknik.

Denne grænse for de enkelte husdyrgrupper fremgår af kolonnen Kg P/DE i tabellen nedenfor. Tabellen viser desuden, hvor stort fosforindholdet i alt må være i husdyrgødningen i den ansøgte produktion (BAT-niveauet):

	Antal DE	Kg P/DE	Kg P
Slagtesvin	228,05	22,3	5.085,5
Fosforindholdet i husdyrgødning må maksimalt være i alt			5.085,5 kg P

Ifølge ansøgningen produceres der i alt 5.061 kg P i husdyrgødningen. Vilkåret vedrørende P af dyr fastholder forudsætningen for denne BAT-vurdering.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Kommunen vurderer, at projektet lever op til BAT-kravet hvad angår fosforindholdet i husdyrgødningen.

2.5. BAT for udbringning af husdyrgødning

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan, og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning. De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor, at det ansøgte lever op til kravene til BAT vedr. udbringning af husdyrgødning.

2.6. BAT for forbrug af energi og vand

Der findes ikke BAT-standardvilkår vedrørende forbrug af energi og vand i BREF (2003) eller i Miljøstyrelsens retningslinjer. Der forefindes ikke normtal for forbrug af energi og vand i forskellige bedriftstyper, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, hvorfor det ikke er muligt påbyde vilkår om konkrete, målbare reduktioner.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Ligeledes er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrenser efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Ansøger har oplyst (*gengivet i kursiv*):

Der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres.

Luftkanaler rengøres efter behov; herved undgås modstand i ventilationssystemet.

Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er dagslysstyring på udendørs belysning og timer på lys i de nye staldafsnit. Der er ikke lys i staldene om natten. I staldafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og reparerer. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at registrere energi- og ressourceforbrug, og sammenholdes dette med ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget, vurderer kommunen, at bedriften lever op til BAT. Hjørring Kommune gør endvidere opmærksom på, at det er en fast del af det regelmæssige miljøtilsyn på alle husdyrbrug og virksomheder, at presse på og inspirere til en løbende reduktion af energi og vand.

2.7. BAT vedr. management

Vilkår:

- 2.7.1. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges senest et ½ år efter revurderingsdato.
- 2.7.2. Beredskabsplanen der viser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for eksterne miljø, skal være kendt af de ansatte, og skal holdes ajour.

Nedenfor ses ejers redegørelse for management og egenkontrol. Ejers egen redegørelse er gengivet i kursiv.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol).*
- *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- *Der føres sprøjtejournal og medicinjournal.*
- *Produktionen er omfattet af det til enhver tid gældende kvalitetstyringsprogram*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg.*

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Ansøger har indsendt en beredskabsplan, som kommunen har vurderet lever op til det ønskede formål. Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Hensigten er at begrænse de miljømæssige konsekvenser i tilfælde af et uheld.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have

procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ejeren i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT, når beredskabsplan er lanceret på bedriften.

3. TOTALBELASTNINGEN MED AMMONIAK AF NÆRLIGGENDE NATUR

3.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Vilkår:

3.1.1. Kravet om en maksimal totalbelastning med ammoniak på højst 1,0 kg N/ha/år i nærmeste særligt udvalgte naturområde (kategori 2-natur) skal opfyldes senest i 2036.

Godkendelsesbekendtgørelsen fastlægger grænser for, hvor meget ammoniak fra et husdyrbrug, der må lande på nærliggende Natura 2000-områder (kategori 1-natur) og på nærliggende, særligt udvalgte naturområder (kategori 2-natur). Dette "totaldepositionskrav" skal husdyrbruget stilles overfor, også når der foretages en revurdering.

Kravet i forholdt til de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) maksimalt en total deposition af ammoniak på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Kravet i forhold til kategori 2-natur er maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Beregninger af bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Denne er på 3.537 kg N/år. Beregningerne bygger på de aktuelle data vedr. bedriften og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

De nærmeste Natura 2000-områder ligger mere end 10 km fra bedriften i nord- og sydøstlig retning. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område.

Kategori 2-natur er højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha.

I nærheden af ejendommen er der registreret 2 kategori 2-overdrev beliggende henholdsvis øst og vest for ejendommen, se kortet nedenfor. Den totale deposition med ammoniak i naturpunkterne er beregnet af ansøgningssystemet og fremgår af tabel 1 herunder.

Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter.

Naturpunkt	1	2
Naturtype	Overdrev	Overdrev
Natur-kategori	2	2
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,3	1,7
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	1,0	1,0
Afstand fra stald og lager til naturpunkt^ (m)	565	150

^Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald/lager til naturpunktet.

Totaldepositionen i forhold til kategori 2 natur er ifølge tabel 1 overskredet. Kommunen skal fastsætte en rimelig frist for, hvornår kravet skal være opfyldt.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning bør denne tidsfrist som udgangspunkt være, når det eksisterende staldanlæg er udtjent, efter normalt 15 - 20 år.

Det fremgår desuden af Miljøstyrelsens vejledning, at idet de teknologiske muligheder indenfor proportionalitetsprincippet ved selve revurderingen må antages for at være fuldt udnyttet, skal der ved fastsættelse af frist for opfyldelse af det fulde totaldepositionskrav tages udgangspunkt i den forventede levetid for staldanlægget. Det betyder, at i sådanne tilfælde skal totaldepositionskravet som udgangspunkt først opfyldes helt, når det godkendte staldanlæg er udtjent. I den forbindelse skal staldanlæggets størrelse og fleksibilitet indgå i vurderingen. Såfremt der er tale om et større staldanlæg af høj kvalitet og/eller staldanlæg der i høj grad er fleksibelt i forhold til anvendelsen, vil fristen således kunne forlænges i op til 30 år efter staldanlæggets etablering, svarende til typisk 22 år efter den første revurdering.

Staldanlægget til slagtesvin er opført af flere omgange og senest udvidet og totalrenoveret i forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2006.

Ansøger har redegjort for at anlægget forventes at have en restlevetid på 20-25 år, idet der i denne periode ikke er behov for at lave andet end alm. vedligehold og lejlighedsvis udskiftning af inventar, foderanlæg eller ventilation.

Kommunens vurdering i forhold til tidsfrist

Hjørring Kommune vurderer på baggrund af ansøgers redegørelse, Miljøstyrelsens vejledning samt Natur og Miljøklagenævnsafgørelse NMK-135-00030, at der kan fastsættes en tidsfrist for opfyldelse af totaldepositionskravet, til 30 år efter den seneste renovering i 2006. Der er derfor stillet vilkår om at totaldepositionskravet skal være opfyldt senest i 2036.

4. VURDERINGER VEDRØRENDE LUGT

Kommunen er i en revurdering forpligtet til at forholde sig til lugtforholdene. Omfanget af lugt hænger tæt sammen med vejrforhold, dyretype, antal dyr og staldindretning.

Miljøstyrelsen har imidlertid ikke udmeldt BAT-standardvilkår herunder BAT-emissionsgrænseværdier for lugt. Der er heller ikke i eksisterende BREF-dokumenter peget på godkendte teknologier, der kan reducere lugt.

Kommunen kan i forbindelse med en revurdering give virksomheden påbud om nye og ekstra tiltag. Dette skal dog være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf. bekendtgørelsen § 40, stk.2 ^[1]. Det er Hjørring Kommunes vurdering at ingen af de nævnte begrundelser er relevante i denne sag.

Endelig slår Miljøstyrelsen fast, at myndighedernes ændrede holdning til, hvor stor en påvirkning, forurening eller gene, der er acceptabel, ikke kan begrunde påbud om skærpede vilkår i forbindelse med en revurdering. De større afstandskrav, der i de senere år er indført i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug, er et eksempel på en sådan ændret holdning.

5. ØVRIGE KRAV OG VILKÅR

Flere af vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse er irrelevante. Nogle af dem fordi kravene siden er indarbejdet i lovgivningen, andre fordi de nye vilkår i praksis erstatter de eksisterende. En revurdering giver desværre ikke mulighed for at ophæve vilkår i en eksisterende godkendelse. Dette vil kræve et særskilt tillæg til godkendelsen.

I Bilag 1 har kommunen derimod samlet de vilkår fra den eksisterende miljøgodkendelse, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover. De nye og de ajourførte vilkår i denne revurdering indgår naturligvis også i denne oversigt.

^[1] § 40, StK 2 i Bekendtgørelse 1283 af 08-12-2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

6. BILAG

Bilag 1. Oversigt over vilkår

I oversigten er medtaget de vilkår, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover.

Husk at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

Relevante vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse

Ophør (vilkår nr. 52)

Hvis landbruget ophører med driften skal det sikres, at der sker en oprydning på ejendommen for at forebygge forurening.

Vilkår i denne revurdering

Husdyrholdets sammensætning (vilkår 2.1.1.)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt-grænse	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Slagtesvin	35 – 107	9.100	228,05	2.250
Dyreenheder i alt				228,05	

Fodring (vilkår 2.2.1. og 2.2.2.)

N ab dyr må højst være:

2,63 kg N for slagtesvin

Opfyldes ved næste foderleverance, og senest ½ år efter revurderingsdato.

P ab dyr må højst være:

0,56 kg P for slagtesvin

Opfyldes ved næste foderleverance, og senest ½ år efter revurderingsdato.

Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

Håndtering af gylle (vilkår 2.3.1.)

Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles.

Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter revurderingsdato.

Opbevaring af olie og kemikalier (vilkår 2.7.1.)

Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges senest et ½ år efter revurderingsdato.

Beredskabsplan (vilkår 2.7.2.)

Beredskabsplanen der viser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for eksterne miljø, skal være kendt af de ansatte, og skal holdes ajour.

Krav om maksimal ammoniakfordampning (vilkår 3.1.1.)

Kravet om en maksimal totalbelastning med ammoniak på højest 1,0 kg N/ha/år i nærmeste særligt udvalgte naturområde (kategori 2-natur) skal opfyldes senest i 2036.